

Mål och riktlinjer för det minoritetspolitiska arbetet

Riktlinjer	Datum för beslut: 5 december 2022
Kommunövergripande	Reviderad:
Beslutsinstans: Kommunfullmäktige	Giltig till: Tillsvidare

Innehållsförteckning

Inledning	3
Mål	3
Riktlinjer	3
<i>Information</i>	4
<i>Inflytande och delaktighet</i>	4
<i>Myndighetskontakt</i>	Fel! Bokmärket är inte definierat.
<i>Skydda och främja språk och kultur</i>	4
<i>Vård och omsorg</i>	4

Inledning

Sverige är sedan år 2000 ansluten till Europarådets ramkonvention om skydd för nationella minoriteter och den europeiska stadgan om landsdels- eller minoritetsspråk. Vid samma tidpunkt erkändes judar, romer, samer (som även har ställning som urfolk), sverigefinnar och tornedalingar som nationella minoriteter. De nationella minoritetsspråken i Sverige är finska, jiddisch, meänkieli, romani chib och samiska.

En nationell minoritet ska:

- Vara en grupp med en uttalad samhörighet, som går att urskilja från den övriga befolkningen.
- Ha en religiös, språklig, traditionell eller kulturell särart, som inte går att dela med andra.
- Ha en uttalad vilja att behålla sin identitet.
- Ha historiska eller långvariga band med Sverige.

Lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk (2009:724) beskriver vilka rättigheter som minoriteterna har i hela landet. Kommuner är skyldiga att informera minoriteterna om deras rättigheter. De är också skyldiga att skydda minoriteternas språk och kultur och särskilt viktigt är barns och ungas rätt att få utveckla sitt språk och sin kultur.

Det finns särskilda förvaltningsområden för minoritetsspråken finska, meänkieli och samiska. Inom förvaltningsområden gäller starkare rättigheter för användandet av minoritetsspråk. Regeringen beslutar vilka kommuner som ingår i förvaltningsområden, Vännäs kommun tillhör inte något förvaltningsområde.

Efter en lagändring 2019 ska samtliga kommuner anta mål och riktlinjer för det minoritetspolitiska arbetet.

Mål

Målen för Vännäs kommuns minoritetspolitiska arbete kommer från lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk:

- De nationella minoriteternas kultur och de nationella minoritetsspråken ska skyddas och främjas.
- De nationella minoriteterna ska ha goda möjligheter till inflytande i frågor som berör dem. Barn och ungas möjligheter till inflytande ska främjas.

Riktlinjer

Syftet med riktlinjerna är att förtydliga nämndernas ansvar för det minoritetspolitiska arbetet. Riktlinjerna beskriver vad kommunen ska göra för att uppfylla målen ovan samt för att arbeta enligt gällande lagstiftning. De lagar som styr är minoritetslagen, skollagen, bibliotekslagen och socialtjänstlagen.

INFORMATION

Kommunstyrelsen ansvarar för att det finns information om de nationella minoriteternas rättigheter enligt lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk på kommunens hemsida. Där ska det även gå att ta del av kommunens mål och riktlinjer för det minoritetspolitiska arbetet.

INFLYTANDE OCH DELAKTIGHET

Samtliga nämnder ska ge de nationella minoriteterna möjlighet till inflytande i frågor som berör dem. Samråd ska ske genom en strukturerad dialog och protokollföras. Barn och ungas möjlighet till inflytande ska särskilt främjas.

Nationella minoriteter har rätt att initiera samråd i frågor som berör dem. Kommunstyrelsen ansvarar för att genomföra samråd i de fallen.

KONTAKT MED MEDBORGARE

Medborgare som vill använda finska, meänkieli eller samiska när de kontaktar kommunen har rätt att göra det om det finns tjänstepersoner som talar språket och vill använda det i tjänsten. Varje nämnd behöver därför veta om det finns tjänstepersoner som talar något av de språken och vill använda det i tjänsten.

SKYDDA OCH FRÄMJA SPRÅK OCH KULTUR

Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för att alla elever som tillhör en nationell minoritet ska erbjudas modersmålsundervisning om det finns en lämplig lärare. Vårdnadshavarna ska informeras om denna rättighet, vid behov ska informationen översättas till minoritetsspråket.

Barn- och utbildningsnämnden ansvarar också för att biblioteken erbjuder litteratur, tidskrifter och annan media på de nationella minoritetsspråken.

VÅRD OCH OMSORG

Vård- och omsorgsnämnden ska ha kunskap om medarbetarnas språkkunskaper i samtliga minoritetsspråk, finska, jiddisch, meänkieli, romani chib och samiska. Medborgare som begär det ska få hela eller en väsentlig del av sin service och omvårdnad på sitt minoritetsspråk om det finns personal som talar språket och vill använda det i tjänsten.

Vård- och omsorgsnämnden ansvarar för att informera om möjligheten att få använda minoritetsspråk i omsorgen om kommunen har tillgång till medarbetare som behärskar och vill använda språket.

I äldreomsorgen ska de äldres behov att upprätthålla sin kulturella identitet beaktas.